

Sochi singers, van Rob Hornstra

FotoDok

Fotografie project
2014/2015

Naam
Achternaam

Mijn verhaal

in woord en beeld

01

Dit FotoDok boekje is van:

Naam:

Klas:

FOTO
DOK

SPACE FOR
DOCUMENTARY
PHOTOGRAPHY

Canon
CANON GROUP

in de maatschappij

X11 in de maatschappij

FotoDok

FOTO
DOK

SPACE FOR
DOCUMENTARY
PHOTOGRAPHY

FotoDok

X11 in de maatschappij

In deze pijler staat de Maatschappij centraal. Het leerdoel van deze opdracht is: Kunst en vormgeving in je eigen omgeving. En relatie leren leggen tussen maatschappelijke ontwikkelingen en hier beeldend betekenis aan geven.

In deze opdracht gebruik je fotografie als mediavorm.

Inleiding

Dit jaar doen alle derdejaars van X11, en leerlingen van het GLU, mee met het maken van een fotodocumentaire, in samenwerking met

Opdracht

FotoDok.

FotoDok is een plek waar documentaire fotografie te zien is voor iedereen. Uit binnen- en buitenland. Er zijn exposities en er is ruimte voor jonge talenten. Ook scholen zijn welkom en het mooie is, FotoDok is in Utrecht!

Wanneer alle documentaires klaar zijn worden er prijzen uitgereikt. Alle leerlingen van X11 kiezen welke ze het beste vinden. Maar de documentaires worden ook beoordeeld door een echte vakjury.

Alle documentaires (dus ook die van jou!!) worden op groot formaat afgedrukt en geëxposeerd in de school. De school wordt een groot museum, vol met ongeveer 300 documentaires! Hieronder zie je voorbeelden van vorig jaar.

Er worden 2 publieksprijzen uitgereikt, 2 juryprijzen en 1 scholieren award. Deze uitreiking is op school.

in de maatschappij

FotoDok

Thema: This is me

Documentaire fotografie

Een fotograaf legt een gebeurtenis of situatie in de wereld vast en doet daarmee een uitspraak over zijn werkelijkheid. Hij heeft een mening over het onderwerp en laat dit zien in zijn foto's.

Een documentaire fotograaf verricht onderzoek voordat hij gaat fotograferen. Hij zoekt uit wat of wie, waarom, waar, wanneer en hoe hij gaat fotograferen. Het is als een fotoverhaal, een serie foto's die een verhaal vertelt over een gebeurtenis of situatie in de wereld, begeleid door (een paar zinnen) tekst. Door de foto's wordt de mening van de fotograaf zichtbaar.

Opdracht

Het thema van de fotodocumentaire is **'This is me'**. Dit thema geeft veel mogelijkheden. Je kunt hierbij denken aan een serie foto's die iets vertellen over jou. Over hoe je woont, jou sport of je familie.

Maar je kunt ook voor een onderwerp gaan wat je belangrijk of interessant vindt. Misschien vind je jouw buurt prettig om in te wonen en wil je laten zien waarom dat zo is. Of je ziet dat niet ieder kind in je omgeving dezelfde kansen heeft en wil je dat laten zien.

Belangrijk is dat jouw fotodocumentaire gaat over iets wat jij belangrijk vindt. Je hebt er een mening of idee over en dat wil je laten zien. En je schrijft er over.

De kijker van jouw documentaire ziet jou niet op de foto's, hij kijkt door 'jouw ogen' naar een verhaal wat jij belangrijk vindt.

Ga op zoek naar een onderwerp en laat dit zien in een serie foto's. Deze serie maak je gedurende de komende 6 weken; je kunt dus meerdere keren naar dezelfde plek terug om te fotograferen en je serie aan te vullen.

in de maatschappij

FotoDok

Thema: This is me

FotoDok

Eisen vanuit FotoDok

Er is een link met de realiteit.
De serie is een verhaal.
Er is een 'stempel' van jou als maker zichtbaar.

Beoordeling MVI

Vorbereiding & proces

- je concept is duidelijk omschreven
- je vormconcept is duidelijk omschreven
- je plan van aanpak is compleet
- je hebt de deadline gehaald
- je hebt hard/goed gewerkt (proces)
- je hebt de gekregen feedback verwerkt

Eindresultaat

- Je foto's zijn stuk voor stuk mooie beelden, en vertellen samen één verhaal.
- De serie bestaat minimaal uit 8 beelden (maximaal 15).
- Kleur of zwart/wit.
- Je geeft je serie een titel.
- Je ondersteunt je foto's met een geschreven verhaal.
- Foto's: het verhaal / mening is zichtbaar in de serie foto's & camera technieken zijn gebruikt om je verhaal te versterken.
- Presentatie poster: beeld en tekst ondersteunen elkaar & een goede vlakverdeling & de opmaak is verzorgd.

Ondersteuning

De aftrap van de opdracht begint met een kick-off op school, op woensdag 4 februari.
Bij de **MVI** lessen gaan jullie brainstormen en besteed je tijd aan het maken van een plan, het selecteren en bewerken van foto's en de opmaak van je poster.
En bij **Nederlands** werken jullie aan de tekst.

Het maken van de foto's doe je buiten school tijden!
Daar is natuurlijk ook jouw verhaal te vinden...

in de maatschappij

FotoDok

Tijdspad

woensdag 4 feb.	Week 1 • Kick-off in de college zaal	
verder	• Inspiratie opdoen • Start met plannen bedenken	MVI
dinsdag 10 feb.	Week 2 • Plan klaar!	MVI
verder	• Fotografie opdracht	MVI
dinsdag 17 feb.	Week 3 • Feedback op plannen van fotograaf (José Pasmans) • Aanpassen van plannen	
verder	• plan van aanpak • Start met schrijven van tekst	MVI Nederlands
vrijdag 20 feb.	• Workshop op locatie	
23 tm 27 feb.	Week ... <i>Vakantie</i> !! Foto's maken !!	
donderdag 5 mrt.	Week 4 • Uiterste inschrijfdatum voor extra feedback van fotograaf	MVI
verder	• Foto's laten zien, selecteren, afmaken, evt. opnieuw	MVI
dinsdag 10 mrt.	Week 5 • Extra feedback van fotograaf (José Pasmans)	
vrijdag 13 mrt.	• Teksten zijn klaar (digitaal beschikbaar) • Starten met opmaken van presentatieposter	Nederlands MVI
vrijdag 20 mrt.	Week 6 • Alles is klaar!	MVI
donderdag 9 apr.	Week 9 • Stemmen voor publieksprijs • Jurydag, alle winnaars bekend!	

in de maatschappij

FotoDok

Oefening 1

Tijdens deze opdracht werk je in een groepje.
Je leent een camera van school en je gebruikt je **eigen** SD kaart.

Kijk eerst naar de presentaties over 'vormgeving' en 'scherptediepte'.

Opdracht Maak een serie van 3 foto's.
In deze serie is een gevoel zichtbaar.
Je hebt bewust gekozen voor het kader, afstand en positie (en scherptediepte).

stap 1 Bedenk met je groepje een gevoel.
Denk aan blij, boos, verdrietig, gelukkig, verward,

stap 2 Hoe gaan jullie dit gevoel laten zien?
Je maakt gebruik van:

- landschapskader of portret kader
- totaalshot, medium shot, close up of extreme close up
- kikkerperspectief, vogel perspectief of neutraal perspectief

Leg hier je keuzes uit.

stap 3 Ga met je groepje op pad. Maak meerdere foto's.
Jullie hebben maximaal 20 minuten de tijd.

stap 4 Importeer jullie foto's. Maak een selectie van 3 foto's.

stap 5 Laat jullie serie zien aan de klas. Herkennen zij het gevoel wat jullie wilden verbeelden?

eisen Jullie hebben verschillende standpunten, kaders en shots gebruikt!
Op minimaal 1 foto staat GEEN persoon.

in de maatschappij

Lichtval

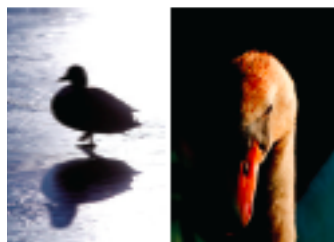
tegenlicht / zijlicht

FotoDok - TIPS!

Zo geef je een foto zeggingskracht

FotoDok

Een lichtbron maakt voorwerpen zichtbaar. Licht kan van verschillende kanten komen; meelicht komt van achter de fotograaf, zijlicht van de zijkant en tegenlicht recht van voren. Zorg voor zoveel mogelijk daglicht. Zet je flits uit, of houd er een vloeipapiertje voor. Het flitslicht zorgt vaak voor een harde onpersoonlijke sfeer. In de ochtend of aan het eind van de middag heb je het mooiste licht en schaduw.

Kadering

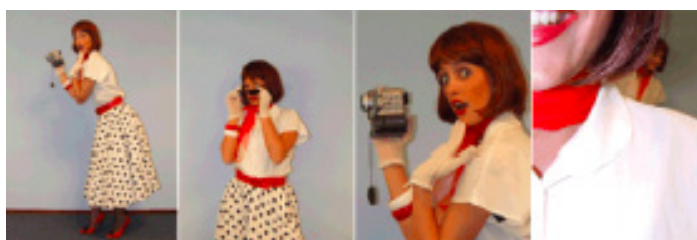
Wat breng je in beeld en hoe laat je dat zien? Een kader is geen willekeurig plaatje maar een betekenisvolle uitsnede. Als fotograaf bepaal je welke delen binnen de omlijsting van het beeld komen. Bedenk telkens welke invloed het heeft op je verhaal als bepaalde dingen wel of juist niet in beeld staan.

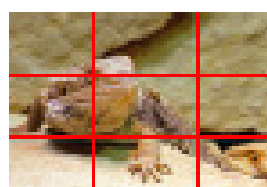
uitsnijding beeld, achteraf

Compositie

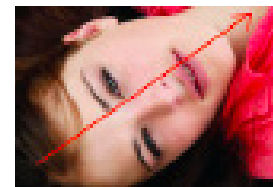
Het ordenen van de belangrijkste beeldelementen (kleuren, lijnen, vlakken) in een beeld. Beweeg je camera om de beste compositie te kiezen. Maak gebruik van de lijnen, vlakken en kleuren. Zorg dat de horizon niet scheef is, tenzij je er iets mee wilt verbeelden. Houd rekening met de achtergrond. Dit heeft meer invloed op je foto dan je denkt. Pas de **regel van derden** toe: wat bij de kruising van de vier lijnen staat krijgt de meeste aandacht.

total shot medium close up extreme close up

regel van derden

diagonaal compositie

Camerastandpunt

Als je een foto neemt kun je dat doen vanaf verschillende plekken. Dat kan vanuit: ooghoogte (camera op dezelfde hoogte als het onderwerp, horizon in het midden), van onderen uit: een kikvorsperspectief (hoge horizon) en van boven uit: een vogelvluchtperspectief (lage horizon).

normaal vogelvlucht perspectief kikvorsperspectief

Scherptediepte

Is alles op je foto scherp, dan spreek je van een grote scherptediepte. Of wil je juist de achtergrond vaag?

kleine scherptediepte

in de maatschappij

FotoDok Brainstorm

Brainstorm Creativiteitstechniek met als doel om snel, veel nieuwe ideeën over een bepaald onderwerp te bedenken.
Het kenmerk van een brainstormsessie is dat het waardeoordeel over de geopperde ideeën wordt uitgesteld totdat alle ideeën zijn opgesomd.

Inleiding Het thema voor jouw fotodocumentaire is 'this is me'. Bij dit thema kun je erg veel verzinnen. Om je op weg te helpen ga je brainstormen. Dit kun je alleen doen maar ook in een groep, misschien wel met je hele klas!

Opdracht Je gaat nu brainstormen. Je docent vertelt hoe.

Basisregels van brainstormen

- Géén kritiek (dit komt later).
- Vooral heel veel (later maak je een keuze).
- Wilde ideeën zijn welkom!

Als je een woordspinningsdiagram gaat maken, kun je de volgende pagina gebruiken.

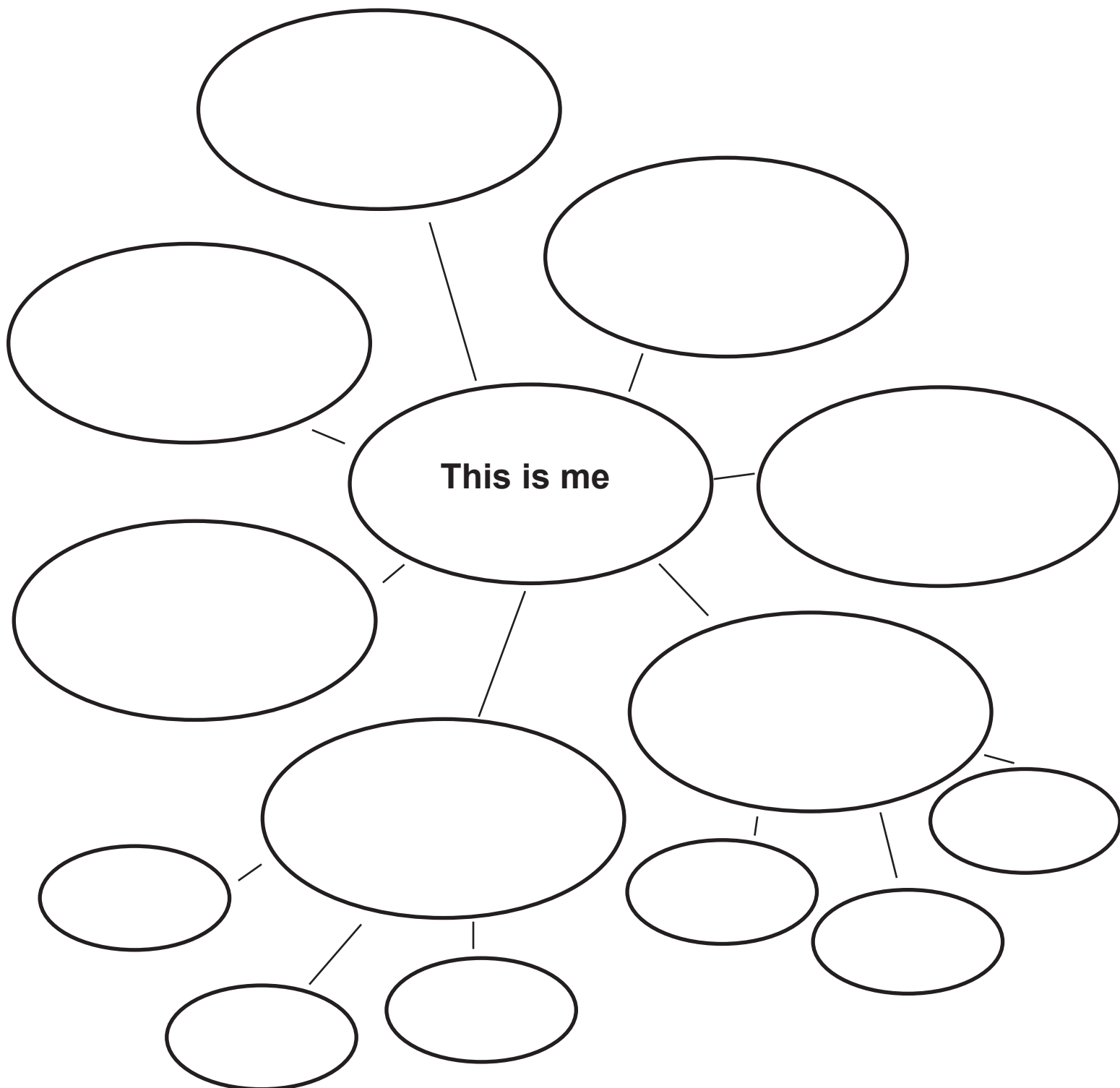
in de maatschappij

FotoDok

Brainstorm - woordspun

FotoDok

in de maatschappij

FotoDok Concept

10 Februari:
Concept klaar!

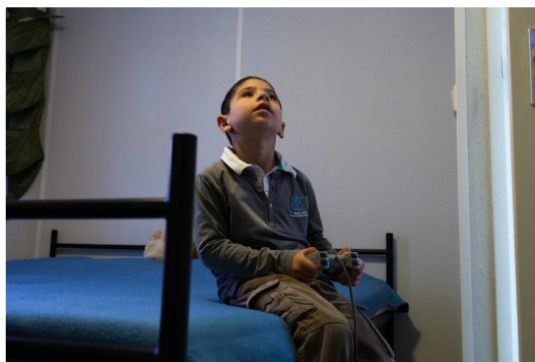

Concept *Plan.*

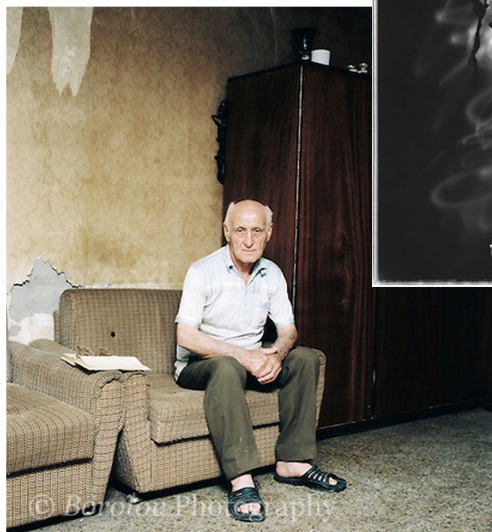
Vorm concept *Een plan om een thema 'vorm' te geven. Of te verbeelden.*

Inleiding Je hebt een idee opgedaan tijdens het brainstormen. Nu is het aan jou om dit idee goed voor te bereiden.
Voor je gaat fotograferen werk je aan een concept. En aan een vormconcept. Deze plannen geven je 'houvast' tijdens jouw proces van fotograferen. Het is een hulpmiddel om bij je verhaal te blijven.

Pongezi, Anja Ligtenberg

*Een dag uit het leven van een asielzoeker,
Paul van Bueren*

Old and forgotten, Rob Hornstra

- Opdracht**
- Bedenk, n.a.v. je brainstorm, een onderwerp/verhaal/thema.
 - Welk gevoel wil je daarbij bij overdragen?
 - Hoe wil je dat gevoel laten zien?

**stap 1
concept**

Omschrijf kort welk onderwerp/verhaal/thema je wilt laten zien in je fotodocumentaire.
En leg uit waarom je dit belangrijk vind.

in de maatschappij

FotoDok

Concept

FotoDok

stap 3 Verdeel je verhaal in minimaal 8 logische stappen/beelden (maximaal 15).
Wat weet je al? Of wat je juist weten? Omschrijf de stappen.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

in de maatschappij

FotoDok

Concept

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

FotoDok

Oefening 2

in de maatschappij

opdracht Maak een miniserie en verwerk hierin de volgende foto's:

portret

landschap

stilleven

interieur

beslissend moment

presenteren Laad je foto's in de computer, zet de 5 beste onderwerpen in 1 A4 document en print uit op de zwart/wit printer in het lokaal. Hang ze aan de muur. Bekijk elkaars werk

tijd 1 lesuur

in de maatschappij

FotoDok

Concept_aangepast

17 Februari:
Aangepast
concept klaar!

SPACE FOR
DOCUMENTARY
PHOTOGRAPHY

FotoDok

stap 1 concept

Omschrijf kort welk onderwerp/verhaal/thema je wilt laten zien in je fotodocumentaire.

En leg uit waarom je dit belangrijk vind.

stap 2 vorm concept

Omschrijf, in 1 woord, welk gevoel (mening) je wilt laten zien.

Welke vormkeuzes passen hierbij?

Denk hierbij aan

- kleur of zwart-wit
- van veraf of dichtbij
- lichaamshouding
- emoties
- drukte of leegte
- helder of vaag
- details
-

in de maatschappij

FotoDok

Concept_aangepast

FotoDok

stap 3 Verdeel je verhaal in minimaal 8 logische stappen/beelden (maximaal 15).
Wat weet je al? Of wat je juist weten? Omschrijf de stappen.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

in de maatschappij

FotoDok

Concept_aangepast

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

in de maatschappij

FotoDok

Plan van aanpak

19 Februari:
Plan van aanpak
klaar!

FOTO
DOK

SPACE FOR
DOCUMENTARY
PHOTOGRAPHY

FotoDok

Plan van aanpak

In een plan van aanpak staat beschreven wat er gaat gebeuren. In een planning wordt aangegeven wie wat wanneer doet. De planning is een onderdeel van het plan van aanpak.

Inleiding

Je plan is klaar. Je weet nu hoe je documentaire eruit gaat zien. Het is tijd om foto's te gaan maken! Voor je met je camera op pad gaat zorg je dat je goed bent voorbereid. Stel je voor dat je op locatie bent en je bent bijvoorbeeld vergeten de mensen te vragen die je nodig hebt!

Om dit te voorkomen maak je een plan van aanpak.

Opdracht

Gebruik het lege Plan van Aanpak voor jouw documentaire.

Hierin zit een planning, begin met hierin de afspraken te schrijven die je al hebt, en dus niets met je documentaire te maken hebben. Zo zie je op welke momenten, je tijd hebt om te gaan fotograferen.

Vul alles zo compleet mogelijk in.

TIP!! Maak, met je telefoon, een foto van je plan van aanpak. Dan heb je de planning bij je in de vakantie.

in de maatschappij

FotoDok

Plan van aanpak

Mijn onderwerp: _____

Hiervoor heb ik deze apparatuur nodig:

- Fotocamera van school (*alleen te leen tijdens school dagen, dezelfde dag weer terug*)
- Eigen camera
- Camera op mobiel

- Batterijen
- Statief
- Flitser
- SD kaart

- Maar ook: _____

Om mijn foto's op school te kunnen bewerken heb ik nodig:

- Kabel
- Mail
- Wettransfer
- Anders: _____

Met deze mensen moet ik afspraken maken:

Dit is mijn planning:

Zie volgende pagina

in de maatschappij

FotoDok

Plan van aanpak

FotoDok

Wanneer

Wie

Waar

Wat

Voorjaarsvakantie

za 21 feb

zo 22 feb

ma 23 feb

di 24 feb

wo 25 feb

do 26 feb

vrij 27 feb

za 28 feb

zo 1 mrt

Wanneer

Wie

Waar

Wat

week 4

ma 2 mrt

di 3 mrt

wo 4 mrt

do 5 mrt

vrij 6 mrt

za 7 mrt

zo 8 mrt

Wie

Waar

Wat

week 5

ma 9 mrt

di 10 mrt

wo 11 mrt

do 12 mrt

vrij 13 mrt

10 maart:
Extra feedback
moment!

13 maart:
Tekst én foto's
zijn klaar

in de maatschappij

FotoDok

Tips&Tops

FotoDok

Je hebt (alle) foto's gemaakt en het is nu tijd om beelden te gaan selecteren voor je fotodocumentaire.

Omdat je zelf alle foto's hebt gemaakt is het soms moeilijk om 'fris' naar je eigen beelden te kijken. Hiermee ga je elkaar helpen.

Doel van het beeld Bij ieder beeld stel je jezelf steeds twee vragen:
"Wat wil ik vertellen met dit beeld?" en
"Is dit duidelijk voor de kijker?"

Opdracht Maak zelf een selectie van de beelden die je wilt gebruiken (BEWAAR WEL ALLE BEELDEN!!)
Ga met je groepje achter één computer zitten. Bekijk samen de beelden die je wilt gebruiken.
Bespreek alle beelden en schrijf de tips en tops op dit papier.

Denk hierbij aan de volgende begrippen:

- Kader / Uitsnede
- Standpunt / perspectief
- Compositie

In je FotoDok map vind je een uitgebreide uitleg over deze begrippen (pag 7).

Beeld 1 TIPS: _____

TOPS: _____

Beeld 2 TIPS: _____

TOPS: _____

in de maatschappij

FotoDok

Tips&Tops

Beeld 3 TIPS: _____

TOPS: _____

Beeld 4 TIPS: _____

TOPS: _____

Beeld 5 TIPS: _____

TOPS: _____

Beeld 6 TIPS: _____

TOPS: _____

in de maatschappij

FotoDok

Tips&Tops

FotoDok

Beeld 7

TIPS: _____

TOPS: _____

Beeld 8

TIPS: _____

TOPS: _____

in de maatschappij

FotoDok

Presentatie poster maken

20 maart:
Alles is klaar
PDF op de lesmap...

FotoDok

Inleiding

Je documentaire is bijna klaar. In een paar weken heb je gebrainstormd, onderzoek gedaan, een concept geschreven en geschetst. Je hebt feedback verwerkt en een plan van aanpak gemaakt. En je bent natuurlijk op pad geweest om foto's te maken. Even ben je in de huid gekropen van een documentaire fotograaf.

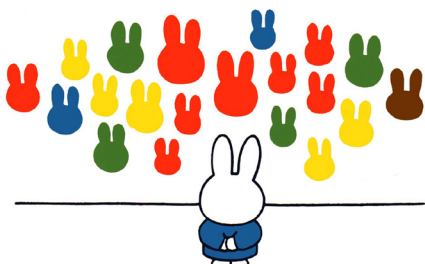
Leuk dat je foto's hebt gemaakt maar zolang ze op je camera staan ziet niemand wat je hebt te vertellen. Laat staan dat de jury of het publiek jouw werk kan kiezen voor een award!

Nu is het tijd dat je je werk gaat presenteren.

Opdracht

De presentatie maak je in InDesign. Er is een bestaand format. Hierin combineer je jouw foto's en tekst.

- stap 1** Maak een selectie van jouw mooiste foto's. Deze foto's vormen samen een serie en vertellen jouw verhaal.
- stap 2** Bewaar deze foto's op jouw map op de server.
- stap 3** Ga naar de lesmap en open daar het FotoDok format. Bewaar deze in jouw map met de naam: naam_klas_FotoDok.indd
- stap 4** Maak nu een presentatie van jouw foto's in combinatie met de tekst die je bij Nederlands hebt gemaakt. Ga aan de slag met een lay-out waarin je jouw verhaal presenteerd.
 - Op je poster komt een nummer, zet deze in het rood. Vraag je docent welk nummer jij hebt.
 - De lettertypes moet blijven zoals ze zijn (geen veranderingen dus!).
 - Maak de kaders in het stramien actief door: cmd+shift
- stap 5** Tevreden? Bewaar je document. Maak een pakket (bestand_pakket). Maak daarna een PDF (naam_klas_FotoDok.pdf). Bewaar deze PDF op de lesmap, in de map van jouw klas.

En nu maar wachten tot al jullie presentaties door iedereen bewonderd kunnen worden!

in de maatschappij

FotoDok

Nederlands

FotoDok

Opdracht De komende weken gaan jullie werken aan een fotodocumentaire met thema 'This is me'. Hierbij is het ook de bedoeling dat er een tekst op de poster komt te staan. Deze tekst gaan jullie bij Nederlands schrijven.

Er zijn twee manieren waarop jullie deze tekst kunnen schrijven:

Artikel Vertel bijvoorbeeld over jouw foto's, het verhaal achter deze foto's en hoe deze documentaire aansluit bij het thema.

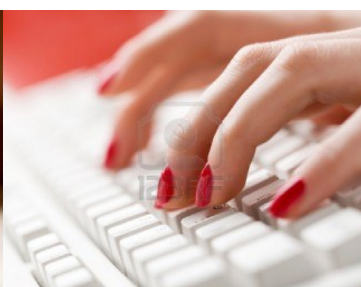
- minimaal drie alinea's
- tenminste twee tussenkopjes
- pakkende inleiding, middenstuk en slot
- een treffende titel, streamer of een 'pull quote'
- 150-200 woorden

Interview Interview met de persoon/personen op de foto.

- uitwerken in de vorm van een verhaal OF in de vorm van vraag en antwoord
- bereid het interview goed voor en neem het op (dit kan gewoon met je telefoon), op deze manier kun je het interview goed uitwerken
- pakkende inleiding, middenstuk (inhoud interview) en slot
- een treffende titel, streamer of een 'pull quote'
- 150-200 woorden

Uiterlijk vrijdag 13 maart inleveren bij je docent Nederlands.

13 maart:
Tekst klaar, digitaal
op de lesmap!

in de maatschappij

FotoDok_Beoordeling

Vorbereiding & proces

FotoDok

Concept & vormconcept

Brainstorm, concept, vormconcept en stappen zijn duidelijk en zorgvuldig omschreven.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5

Aangepast concept & plan van aanpak

Het aangepaste concept en plan van aanpak (materialen, afspraken, planning) zijn duidelijk en zorgvuldig omschreven.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

0	1	2	3	4	5

Proces

Je hebt alle oefeningen mee gedaan, hard gewerkt, feedback en tips & tops verwerkt.

Je mapje ziet er verzorgd uit. Je hebt de deadline gehaald.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

Aantal punten : _____ x 0,66 = Cijfer:

in de maatschappij

FotoDok_Beoordeling

Eindresultaat

FotoDok

Eindresultaat

Je foto's zijn stuk voor stuk mooie beelden, en vertellen samen één verhaal.

De serie bestaat minimaal uit 8 beelden (maximaal 15). Je serie heeft een titel. Je foto's zijn ondersteund met een geschreven verhaal.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

Foto's

Het verhaal / mening is zichtbaar in de serie foto's. Verschillende camera technieken zijn gebruikt om het verhaal te versterken.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

Presentatieposter

Beeld en tekst ondersteunen elkaar. Er is een goede vlakverdeling en de opmaak is verzorgd.

- 0 Niet te beoordelen
- 1 onvoldoende
- 2 matig
- 3 voldoende
- 4 ruim voldoende
- 5 uitmuntend

0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5

Aantal punten : _____ x 0,66 = Cijfer:

